

SKILLED

REPORT

Pamatnostādnes sasniedzamajos rezultātos
"izglītotāji par ilgtspējību, izmantojot tēmu "uzturs/pārtika"

LATVIAN

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2020-1-IT02-KA201-079705

Disclaimer. This report is the sole responsibility of the SKILLED project and does not represent the opinion of the European Commission or of the National Agency Indire nor is the European Commission or the National Agency Indire responsible for any use that may be made of the information it contains. The European Commission support for the production of this publication doesn't constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

KOPSAVILKUMS

Pamatnostādnes sasniedzamajos rezultātos **“izglītotāji par ilgtspējību, izmantojot tēmu “uzturs/pārtika”**

3

1. Projekts “Skilled”

3

2. Pamatnostādnes sasniedzamajos rezultātos

6

2.1 Ievads

6

2.2 Darba metode

7

2.2.1 Pirmais posms: detalizēta un visaptveroša sasniedzamo rezultātu apzināšana

8

2.2.2 Otrais posms: Ārējo vērtētāju/ieinteresēto personu veiktais. Pamatnostādņu izvērtējums

13

3. Kā lasīt matricu?

15

4. Matrica

16

5. Noslēguma secinājumi

35

Literatūras saraksts

36

1 PROJEKTS "SKILLED"

Projekts "Skilled: Pamatprasmes, lai veidotu zināšanas par ilgtspēju, izmantojot tēmas par uzturu un pārtiku" ir mērķēts uz skolotāju un skolēnu iesaisti, izzinot pārtikas sistēmu sarežģītību un to problēmas, (piemēram, bada pieaugumu un aptaukošanās izplatību, nepieciešamību pēc ilgtspējīgākas lauksaimnieciskās ražošanas, ņemot vērā iedzīvotāju skaita pieaugumu pasaulē un dabas resursu nepietiekamību, kā arī pārtikas izšķērdēšanu posmā no lauka līdz galdam), un ilgtspējīga uztura nozīmi, (ar to domājot uzturu ar nelielu ietekmi uz vidi, kas veicina pārtikas un uztura nodrošinājumu, kā arī veselīgu dzīvi – FAO, 2010), lai stimulētu aktīva pilsoniskuma sajūtu, tādējādi radot līdzsvarotas attiecības starp vidi, pārtiku, resursiem un cilvēku vajadzībām, kas ir būtiski, lai sasniegtu ANO izvirzītos ilgtspējīgas attīstības mērķus 2030. gadam.

Saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam izvirzītajiem mērķiem projekta mērķis ir izstrādāt, testēt un izplatīt sasniedzamo rezultātu pamatnostādnes, ko skolotāji un izglītotāji varētu izmantot, mācot ilgtspēju, izmantojot pārtiku un uzturu.

Tāpēc projekts ir mērķēts, lai ne tikai atbalstītu skolotājus, bet arī lai radītu instrumentus, procedūras un rezultātus, kuri spēj, sistemātiski apmācot arvien lielāku skaitu skolas personālu, nodrošināt nemainīgu kvalitātes standartu gadu gaitā ilgtspējas jautājumos ar pārtikas palīdzību.

Projekta konkrētie mērķi ir:

- Sasniedzamo rezultātu pamatstruktūru ar kuras palīdzību vadīt to skolotāju apmācību, kuri specializējas ilgtspējas mācīšanās, izmantojot pārtiku.
- Uzlabot to skolotāju zināšanas un prasmes, kuri apgūst jaunas interaktīvas un saistošas mācību metodes, kuras tiktu pielietotas, lai izglītotu skolēnus par ilgtspējību, izmantojot pārtiku, sevišķi izmantojot šim nolūkam izveidotās digitālās platformas.
- Veicināt skolēnu izaugsmi, attīstot viņu prasmes un sniedzot viņiem zināšanas par pārtikas un pārtikas sistēmu lomu pasaulē, kā arī ar tām saistītajām veselības un vides problēmām, izmantojot darbnīcas un starptautisku sadarbības pieredzi, ko vada atlasīti skolotāji un nozaru eksperti.

Lai sasniegtu šos mērķus, projekts sākas ar skolotāju zināšanu un vajadzību izpēti un analīzi, lai mācītu ilgtspēju, izmantojot pārtiku (IO1). Pēc situācijas noskaidrošanas tiek izstrādātas sasniedzamo rezultātu pamatnostādnes (IO2). Eiropas Kredītpunktu sistēmas profesionālās izglītības jomā (ECVET) metodoloģija tiek izmantota, lai nodrošinātu kompetenču nodošanu un atzīšanu projektā iesaistītajās Eiropas valstīs.

Pamatnostādnes tiek iztulkotas interaktīvā rokasgrāmatā, kurā ietvertas vadlīnijas ilgtspējas mācīšanai, izmantojot pārtiku (IO3), un kura būs pieejama skolotājiem īpaši izveidotā tiešsaistes digitālā platformā (IO4). Visbeidzot, pēc piedāvāto apmācību testēšanas un galīgajiem uzlabojumiem tiks pieņemti noteikumi par "Izglītotāja par ilgtspēju, izmantojot pārtiku" atzīšanu katrā valstī (IO5).

Šajā Eiropas projektā piedalās 10 partneri no 5 Eiropas valstīm: Itālijas, Bulgārijas, Grieķijas, Spānijas un Latvijas. Partneru organizācijas garantē mērķgrupu (t. i., vidusskolas skolotāju) iesaisti no vienas puses un no otras puses speciālās zināšanas, kuras nepieciešamas, lai nodrošinātu projekta rezultātus vajadzīgajā kvalitātē, vienlaikus nodrošinot ieguvumus un rezultātu izmantošanu arī pēc projekta beigām.

Projekta pirmais rezultāts: **“Ziņojums par situāciju vides un pārtikas ilgtspējā un jomām, kas jāuzlabo”** atklāja sekojošas vajadzības un secinājumus:

Gan skolotāji gan skolēni

tikai iegūs, kļūstot ziņošāki par pārtikas ilgtspēju un ilgtspējīgu attīstību sevišķi, ņemot vērā, ka esošā saikne starp ilgtspējīgu uzturu kā instrumentu atsevišķu indivīdu veselībai un visas mūsu planētas labklājībai netiek pilnībā izmantota.

Ikviena iesaistītais

apzinās ilgtspējības mācīšanas svarīgumu un daži skolotāji atzīst, ka pareizākā metode ilgtspējas izglītībai skolās ir to organizēt nevis kā gadījuma rakstura pasākumu, bet tai jābūt iekļautai mācību programmās.

Skolotāji arī pareizi

norāda uz nepieciešamību iekļaut mācīšanās cilvēcisko dimensiju, vienlaikus risinot ilgtspējas jautājumus klasē, koncentrējoties arī uz “mācīšanos būt” un “mācīšanos dzīvot kopā”.

Skolotāji norāda,

ka viņiem būtu lietderīgi apgūt specifiskas prasmes, lai mācītu ilgtspēju, izmantojot pārtiku, kas noteikti nav viegls priekšmets.

Lai gan skolēni uzskata,

ka viņu dzīvesveids ir samērā ilgtspējīgs, viņiem tomēr pietrūkst praktiska informācija un nepieciešamība vairāk apzināties sarežģītību, kura saistīta ar ilgtspējīgas attīstības tēmām. Viņiem vajadzētu iegūt vairāk specifiskas zināšanas, (piemēram, zināt, kāda veida darbībām var būt reāla ietekme uz vidi) un skolotājiem vajadzētu stimulēt šo zināšanu iegūvi. Skolēnu iegūtās zināšanas un izpratne varētu būt noderīga ne tikai tūlītējās darbībās, bet arī viņu karjeras ilgtermiņa plānošanai.

Gatavi materiāli,

piemēram, stundu plāni un terminoloģijas vārdnīca varētu palīdzēt skolotājiem mācīt ilgtspēju, izmantojot pārtiku.

Tādējādi projekta nākamais solis (sasniedzamo rezultātu pamatnostādnes) mēģinās īstenot šīs vajadzības.

2 PAMATNOSTĀDNES SASNIEDZAMAJOS REZULTĀTOS

2.1 Ievads

Projekts "Skilled" atzīst, ka pārtika ir ļoti daudzpusīgs temats un to var izmantot ne tikai izglītošanā par veselību un uzturu, bet arī lai padziļinātu izpratni par ilgtspējīgas attīstības kultūras un sociālo dimensiju.

Pamatojoties uz iepriekš minētā ziņojuma rezultātiem, pamatnostādnes sasniedzamajos rezultātos tiek izstrādātas ar šādiem noteiktiem mērķiem:

- **Sistematizēt prasmes, zināšanas un kompetences**, lai sniegtu atbalstu skolotājam, kurš specializēties ilgtspējas mācīšanās skolās, izmantojot pārtiku.
- **Veicināt specifisku mācīšanas prasmju un kompetenču** attīstību kopā ar inovatīvām metodoloģijām saskaņā ar Trīskāršo principu – Atvērtā zinātne, Atvērtā izglītība un Atvērts pasaulei.

Pamatnostādņu auditorija ir vidusskolu skolotāji, kuru pienākums ir izglītēt skolēnus par to kā izprast ilgtspēju, izmantojot holistisko pieeju, kurā ņemti vērā ilgtspējīgas attīstības veselības, vides, kultūras un sociālās dimensijas jautājumi. Sasniedzamie rezultāti raksturo zināšanas, prasmes un kompetences, kuras būtu nepieciešamas skolotājiem, lai izglītotu savus skolēnus par ilgtspēju, izmantojot pārtiku.

Galvenais pieņēmums, kas izriet, nosakot Pamatnostādņu sasniedzamos rezultātus ir tāds, ka izglītība, kas vērsta uz ilgtspējīgu attīstību, izmantojot pārtiku, ir sarežģīts un visaptverošs process, kura mērķis ir ne tikai zināšanu nodošana, bet arī sabiedrības pārveidošana, veicinot informētību un attīstot iekļaujošu mācību procesu.

Lai to paveiktu sasniedzamie rezultāti jāattiecinā ne tikai uz pārtikas ilgtspējas, pārtikas nekaitīguma un veselīga uztura jēdzieniem, bet arī uz tādas mācību vides veidošanu, kur ilgtspējas procesa pamatā ir tādas prasmes kā komandas darbs, emocionālā inteliģence un empātija.

2.2 Darba metode

Matrica tika izstrādāta saskaņā ar kvalitatīvā pētījuma metodi, kuras rezultātā veidojās starpdisciplināro ekspertu atzinumu saikne ar rūpīgu starptautisko publikāciju izpēti, kurās jau apzinātas tās kompetences jomas, kuras saistītas ar izpratni par pārtiku un ilgtspējas izglītību.

Pamatnostādņu izstrāde tika organizēta divos posmos:

1. Detalizēts un visaptverošs sasniedzamo rezultātu uzskaitījums
2. Pamatnostādņu izvērtējums, ko veica ārējie eksperti/ieinteresētās personas

Lai noteiktu sasniedzamos rezultātus, tika izmantotas šādas publikācijas:

- **“Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam”**, ko pieņēmusi ANO Ģenerālā Asambleja (ANO, 2015);
- **“Globālās izglītības monitoringa ziņojums: lekļaujošas un ilgtspējīgas pilsētas”**. Parīze: UNESCO. Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (2017);
- **“Izglītība ilgtspējīgas attīstības mērķiem – mācību mērķi”**, ko izdevusi Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācija (UNESCO, 2017);
- **“DigCompEdu – Eiropas pedagogu digitālo kompetenču pamatnostādnes”**, ko izdevis EK Kopīgais Pētniecības centrs (Redecker, Punie, 2017);
- **“PRINCE2® - Projekti kontrolētā vidē”** (Axelos, 2017);
- **“Mācīšanās nākotnei – kompetences izglītībai par ilgtspējīgu attīstību”**, ko izdevusi Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomiskā Komisija (ANO/EEK, 2001);
- **“Demokrātiskās kultūras kompetences. Dzīvot kopā kā līdzīgiem kulturāli daudzveidīgā demokrātiskā sabiedrībā”**, ko izdevusi Eiropas Padome (Barrett, 2016);
- **“Ilgtspējīgs veselīgs uzturs – tā pamatprincipi”** (FAO&PVO, 2019);
- **“Mēs, pārtika, mūsu planēta”** (BCFN, 2018).

Lai nodrošinātu sasniedzamo rezultātu nodošanu un to atzīšanu visās projekta dalībvalstīs un lai sasniegtu Eiropas kvalifikācijas līmeni, Pamatnostādņu “Izglītotāji par ilgtspēju ar pārtiku” struktūra tika organizēta saskaņā ar ECVET metodoloģiju (Eiropas Parlaments, Eiropas Savienības Padome, 2009). Faktiski, Eiropas Kredītpunktu sistēma profesionālajai izglītībai un apmācībai ir tehniskas pamatnostādnes indivīdu sasniedzamo rezultātu pārnesēi, atzīšanai un, ja vajadzīgs, uzkrāšanai, lai iegūtu kvalifikāciju.

ECVET mērķis ir sniegt cilvēkiem lielāku kontroli pār savu individuālo mācību pieredzi, brīvi mainot dažādas mācību vietas dažādās valstīs, izmantojot gan mācību gan darba iespējas.

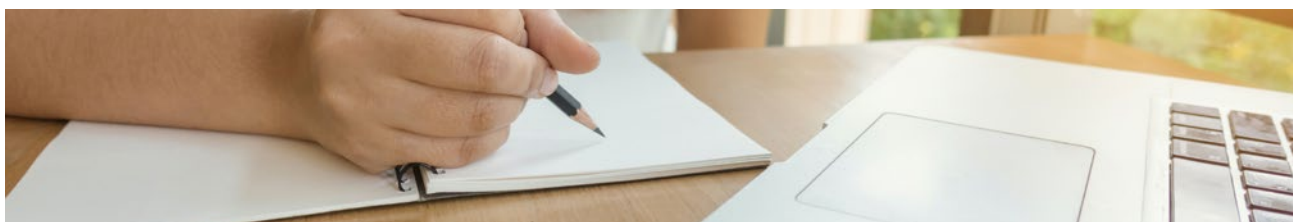

Sevišķi ECVET ir mērķēts, lai:

1. Atzītu izglītojamo sasniegumus atbilstoši kvalifikācijas aprakstā noteiktajām prasībām;
2. Veicinātu apmaiņu un savstarpēju uzticēšanos (atbalstot Eiropas pilsoņu mobilitātes) starp uzņēmumiem un apmācību sniedzējiem un darba vietām (transnacionalitāte, starpnozaru un starpdisciplināritāte);
3. Atzītu sasniedzamos rezultātus, nepaplašinot izglītojamo apmācības laiku, veicinot mūžizglītību.

Turklāt, ECVET rīku un metodoloģijas izmantošana ļauj:

- Aprakstīt kvalifikācijas sasniedzamos rezultātus, izmantojot zināšanu, prasmju un kompetenču kritērijus;
- Aktivizēt pārneses un uzkrāšanas procesu un ar to saistītos dokumentus, piemēram, mācību līgumus, ierakstu atšifrējumus un ECVET lietotāju rokasgrāmatas vai iepriekšējās mācību pieredzes atzīšanas instrumentus (RPL);
- Izmantot institucionalizētus instrumentus, piemēram, Europass dokumentus un kvalifikāciju un individuālā snieguma reģistrāciju.

Lai izstrādātu sasniedzamos rezultātus šim projektam, tika izmantotas šādas zināšanu, prasmju un kompetenču definīcijas, kuras noteiktas Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā (EKI, Eiropas Savienības Padome, 2017):

Kompetence

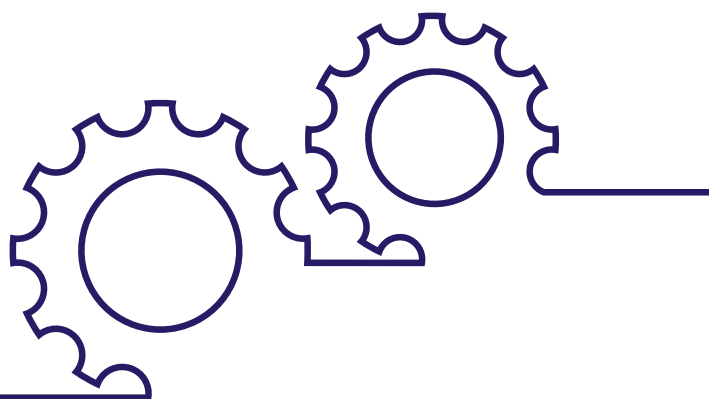
spēja izmantot zināšanas, prasmes un personiskās, sociālās un/vai saskarsmes iemaņas darbā, mācībās vai profesionālajā attīstībā. EKI kontekstā kompetence ir aprakstīta kā atbildība un autonomija.

Zināšanas

informācija, kas iegūta mācību procesā. Zināšanas ir faktu, principu, teoriju un prakšu kopums, kas saistīts ar darba vai mācību jomu. EKI kontekstā zināšanas tiek raksturotas kā teorētiskas vai faktiskas.

Prasmes

spēja pielietot zināšanas, lai izpildītu uzdevumus un risinātu problēmas. EKI kontekstā prasmes tiek raksturotas kā vai nu kognitīvas, ar to saprotot loģiskās, intuitīvās un radošās domāšanas izmantošanu, vai praktiskas, kas ietver sevī roku veiklību un metožu, materiālu, rīku un instrumentu izmantošanu.

Ņemot vērā atbildību, kas jāuzņemas izglītotājam, kurš māca ilgtspēju, izmantojot pārtiku, Pamatnostādnes tika izstrādātas **EKI 6. līmenī**. Saskaņā ar Eiropas Kvalifikāciju Sistēmu (Eiropas Savienības Padome, 2017) EKI 6.

līmenī izglītotājam:

- Jābūt izcilām zināšanām par darba vai mācību jomu, kas ietver kritisku izpratni par teorijām un principiem;
- Jābūt augsti attīstītām prasmēm, kas demonstrē meistarību un inovācijas, kas nepieciešamas, lai risinātu sarežģītas vai neprognozējamas problēmas darba vai mācību jomā;
- Spēt rīkoties autonomi un atbildīgi: vadot sarežģītas tehniskas vai profesionālas darbības, pieņemot lēmumus neprognozējamā darba vai mācību kontekstā, kā arī vadot individu vai grupu profesionālo izaugsmi.

Visbeidzot, bija nepieciešams izmantot **taksonomiju**, kas efektīvi raksturotu sasniedzamos rezultātus zināšanu, prasmju un kompetenču ziņā saskaņā ar noteikto EKI 6. līmeni. Šim nolūkam tika izmantota Blūma taksonomija, ko pārskatīja Anderson&Krathwohl (2001).

Tā rezultātā sasniedzamo rezultātu Pamatnostādnes "Izglītotājs par ilgtspēju, izmantojot pārtiku" sastāv no 7 daļām, kas ir strukturēts kompetenču, zināšanu un prasmju apkopojums:

ESF-U1	VĒRTĪBU DOMĀŠANA
ESF-U2	SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA
ESF-U3	MĀCĪBU VIDES RADĪŠANA
ESF-U4	CILVĒKU UN SABIEDRĪBAS MIJIEDARBĪBA
ESF-U5	PROJEKTU VADĪBA
ESF-U6	DIGITĀLĀS KOMPETENCES IZGLĪTĪBAI
ESF-U7	ĒDIENS - UZTURS - ILGTSPĒJĪBA

Konsorcijs dalībnieki sistēmu iekšēji pārskatīja. Pēc viņu atsauksmēm sistēma tika vēlreiz pārbaudīta un pēc tam nosūtīta ārējiem vērtētājiem.

2.2.2 Otrais posms: Ārējo vērtētāju/ieinteresēto personu veiktais. Pamatnostādņu izvērtējums

Ārējais novērtējums bija būtisks, lai nodrošinātu dokumenta kvalitāti. Katrā partnervalstī dokumentu izvērtēja šādi eksperti:

Skolu vadītāji

Skolotāji

Pētnieki veselības, pieredzes apguves un ilgtspējas jomās

Reģionālie koordinatori izglītības jomā

Kopumā 23 ārējie vērtētāji palīdzēja uzlabot sistēmu, pievienojot piezīmes šādās jomās:

- **Saturs** vai visi atbilstošie sasniedzamie rezultāti, kuri nepieciešami izglītotājiem par ilgtspēju, izmantojot pārtiku, ir atspoguļoti pamatnostādņēs.
- **Leksika** vai dokuments ir viegli uztverams, jeb tur ir par daudz tehnisku terminu.
- **Pamatnostādņu stiprās** un vājās puses.
- **Vispārīgas piezīmes** par uzlabojumiem.

Ekspertu saņemtie komentāri tika pārskatīti un izdarīti nepieciešamie uzlabojumi. Septītā nodaļa "Ēdiens – uzturs – ilgtspējība" bija jāpapildina saturiski. Tā bija visinovatīvākā nodaļa un tādēļ ļoti būtiski bija ekspertu ieteikumi, lai to papildinātu.

Daži no ārējo ekspertu saņemtajiem komentāriem:

“Matrica piedāvā labi strukturētu sistēmu, kura veicinās atbilstošu prasmju, zināšanu un kompetenču veidošanu izglītotājiem, kas māca ilgtspēju, izmantojot pārtiku. Sasniedzamie rezultāti ir aktuāli un saprotami izskaidroti.” (Pētnieks, Latvija).

“Ir veikts lielisks darbs. Matrica noteikti piedāvā skolotājiem atbalstu, mācot par ilgtspēju, izmantojot pārtiku. Tā palīdzēs saskatīt globālos mērķus un vienlaikus redzēt vietējos mērķus. Tā iedrošinās skolēnus mainīt attieksmi, pat ja tas būtu tikai ģimenē. Tā uzlabos skolas vidi, kā arī palīdzēs citos mācību priekšmetos. Projekts ietver sevī daudzas prasmes, kuras pieprasītas karjerā, piemēram komandas darbs, līderība, verbālā komunikācija utt.” (Skolas vadītājs, Latvija).

“Es mācu ķīmiju un vides izglītību un, ņemot vērā manu pieredzi, uzskatu sevi par kompetentu pārtikas un uztura pamatzināšanās. Matrica kopumā ir labi pārdomāta un organizēta, man sevišķi patika nodaļa Ēdiens – uzturs – ilgtspējība.” (Skolotājs, Bulgārija).

“Ir paveikts rūpīgs darbs. Mūsdienās pārtika, veselīgs uzturs un ilgtspēja ir nozīmīgi temati un par tiem ir jā māca jauniešiem. Dažreiz skolēni var ietekmēt uzskatus ģimenē, tāpēc ir svarīgi, ka viņi tiek izglītoti par notiekošo valstī un pasaulē. Materiāls būs lielisks palīgs skolotājiem.” (Skolas vadītājs, Bulgārija).

“Darbs ir ļoti skaidrs, labi organizēts, aprakstīts pilnībā un vienkāršiem vārdiem. Visi mērķi, kurus es uzskatu par svarīgiem, ir pieminēti un man nekad nav izdevies tos tik labi raksturot. To lasīšana palīdzēja man vairāk apzināties to nozīmi. Kopumā matricā ir izklāstīts sarežģītais apmācību process par ilgtspējas tēmu, izmantojot pārtiku un skolotājiem nepieciešamās prasmes.” (Skolotājs, Itālija).

“Esmu piedalījies vairāku kursu izstrādē universitātes līmenī un uzskatu, ka sistēmas struktūra ir saskaņota un piemērojama dažādiem izglītības līmeņiem gan skolā gan augstskolā.” (Pētnieks, Itālija).

“Domāju, ka projekts sniedz iespēju saskatīt, kā mainīt mūsu dzīvesveidu, rosināt kaut nelielas pārmaiņas un paaugstināt informētības līmeni par jautājumiem, kuri saistīti ar vidi, ilgtspēju un pārtiku.” (Skolas vadītājs, Itālija).

“Detalizētā izstrāde būs noderīga izglītotājiem lai īstenotu matricā norādītās vērtības.” (Pētnieks, Spānija).

3 KĀ LASĪT MATRICU?

Tā kā šī matrica atspoguļo sasniedzmo rezultātu pamatnostādnes, to jālasa kā instrumentu skolotāju apmācības satura izstrādei, lai apmācītu izglītotājus par ilgtspēju, izmantojot pārtiku. Katra sasniedzamo rezultātu nodaļa raksturo specifiskas kompetences.

Katra kompetence ietver sasniedzamos rezultātus gan zināšanu, gan prasmju ziņā. Zināšanas satur vienu vai vairākas prasmes.

Blūma taksonomija tiek pielietota, lai atspoguļotu autonomijas atbildības "spēj...", zināšanu "apraksta, atceras, zina..." un prasmju "pielieto, rada, demonstrē, atlasa, pārvalda..." līmeni.

Šie sasniedzamie rezultāti ir ceļvedis, lai izvērtētu skolotāju iegūto mācīšanās līmeni. Tie var tikt sajaukti vietām, lai veidotu jaunus modeļus. Sasniedzamo rezultātu elastība ļauj sistēmai pielāgoties dažādiem apmācību kontekstiem (t.sk. formāliem un neformāliem), ļaujot arī novērtēt un atzīt tās kompetences, kuras skolotāji ieguvuši neformālā un ikdienas kontekstā.

Sasniedzamie rezultāti arī kalpo kā izvērtēšanas kritēriji, lai sertificētu skolotāju kā "izglītotāju par ilgtspēju, izmantojot pārtiku".

4 MATRICA

Kvalifikācijas nosaukums	Izglītotāji par ilgtspēju, izmantojot pārtikas aktivitātes				
EQF Level	IT	ES	EL	LV	BG
	6	6	6	6	6

Sasniedzamo rezultātu moduļi	ESF-U1	VĒRTĪBU DOMĀŠANA
	ESF-U2	SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA
	ESF-U3	MĀCĪBU TELPAS RADĪŠANA
	ESF-U4	CILVĒKU UN SABIEDRĪBAS MIJIEDARBĪBA
	ESF-U5	PROJEKTU VADĪBA
	ESF-U6	DIGITĀLĀS KOMPETENCES IZGLĪTĪBAI
	ESF-U7	ĒDIENS -PĀRTIKA- ILGTSPĒJĪBA
Sasniedzamie rezultāti caurviju prasmēs	<ul style="list-style-type: none"> • rīkoties ētiski, • būt iekļaujošam, • izprast koncepta sarežģītību, • nodrošināt klausīšanos un līdzdalību, • radīt ar mērķi ietekmēt, • mācīties to, kā mācīties. 	
Priekšnoteikumi	<ul style="list-style-type: none"> • Angļu valodas prasmes pamata līmenī • Datorprasmes pamata līmenī 	

Moduļa nosaukums	ESF-U1 – VĒRTĪBU DOMĀŠANA				
Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra	IT	ES	EL	LV	BG
	6	6	6	6	6

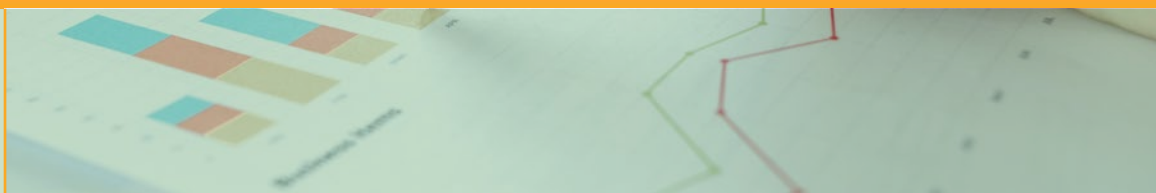
SASNIEDZAMIE REZULTĀTI		
ESF -U1- VĒRTĪBU DOMĀŠANA	Kompetence/ Atbildība un autonomija	
	Zināšanas	Prasmes
1.1 Ilgtspējīga attīstība (IA)	Mudināt skolēnus izprast IA konceptu un tā regulējošo ietvaru	
	Zināt galvenos starptautiskos dokumentus, kas attiecas uz IA	Atlasīt atbilstošos dokumentus
	Aprakstīt koncepta vēsturisko attīstību	Lasīt un salīdzināt attiecīgos dokumentus
	Zināt starptautiskās brīvprātīgās regulas par IA	Interpretēt attiecīgos dokumentus
	Zināt, kā un kur ievākt noderīgu informāciju par IA un tās ieviešanu gan starptautiskā, gan valsts līmenī	Sakārtot informāciju, kas ievākta, atlasot dokumentus
1.1.1 Ilgtspējības sarežģītības izpratne	Radīt daudzdimensionālu ietvaru ilgtspējīgai attīstībai	
	Aprakstīt galvenos IA elementus	Izprast IA triangulāro dimensiju
	Zināt dažas normas, pakāpes un rādītājus	Salīdzināt dažādas normas, pakāpes un rādītājus
	Nodefinēt starppriekšmetu pieeju IA	<ul style="list-style-type: none"> Izmantot daudzveidīgus avotus no dažādām nozarēm, lai ilustrētu un paskaidrotu IA daudzējādās dimensijas Ar konkrētiem piemēriem demonstrēt IA daudzējādās dimensijas
1.1.2 Izprast ilgtspējas realitāti	Norādīt studentiem uz reālajiem riskiem, kas saistīti ar planētas pašreizējo situāciju	
	Aprakstīt galvenos pastāvošos riska elementus	Veidot starpdisciplināras tabulas, kas saista riska elementus

1.2 ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi 2030	Aicināt studentus izprast galvenos ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus 2030	
	Izprast dokumentus, kas saistīti ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem 2030	Veidot starpdisciplināras tabulas, kas saista ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus 2030
	Zināt vēsturisko kontekstu Identificēt uzticamus informāciju avotus	Raksturot to, kādi ir ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi 2030 un kā tie tiek pielietoti
1.2.1 Principi	Veidot visaptverošu sarakstu skolēniem, kas ietver galvenos ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu 2030 pamatprincipus un to vērtību starptautiskajā ietvarā	
	Izprast principus	Izskaidrot ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu 2030 principus Pielietot ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu 2030 principus mūsdienu realitātes analizē
	Identificēt šo principu dažādo izcelsmi	Veidot tabulas, kas savieno ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu 2030 principus ar tās plāniem
1.2.2 Mērķi	Izveidot mācību materiālus, kas veicinātu skolēnu izpratni par ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu 2030 savstarpējo saistību un to iekļaušanos starptautiskajā tiesiskajā kontekstā	
	Atpazīt mērķus	Izskaidrot ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus 2030
	Pārzināt starptautiskos dokumentus	Atlasīt piemērus, lai izskaidrotu to, kā var tikt pielietoti ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi
	Identificēt uzticamus informāciju avotus	Nosaukt un salīdzināt mērķus un to saturu
	Izprast attiecības starp mērķiem un citiem starptautiskiem saistošajiem dokumentiem	
1.2.3 Uzdevumi	Izveidot mācību materiālus, kas veicinātu skolēnu izpratni par ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030 uzdevumiem un to saistību ar mērķiem	
	Zināt uzdevumus	Aprakstīt un izskaidrot ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030 uzdevumus
	Atpazīt uzdevumu un mērķu savstarpējo saistību	Nosaukt un salīdzināt uzdevumus saturiski
	Identificēt uzticamus informāciju avotus	
	Identificēt nacionālos avotus saistībā ar uzdevumiem	

1.2.4 Indikatori	Izveidot mācību materiālus, kas veicinātu skolēnu izpratni par ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030 indikatoru sistēmu	
	Zināt indikatorus	Aprakstīt un izskaidrot ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030 indikatorus
	Identificēt uzticamus informāciju avotus	Nosaukt un salīdzināt indikatorus
	Identificēt nacionālos avotus un rezultātus	Aprakstīt monitorēšanas rezultātus valsts līmenī

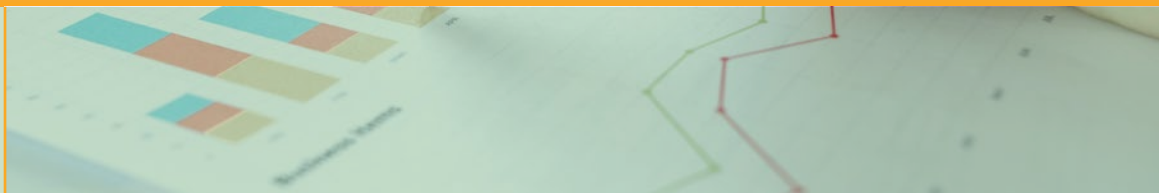
Moduļa nosaukums	ESF-U2 – SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA				
Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra	IT	ES	EL	LV	BG
	6	6	6	6	6

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI		
ESF -U2- SISTĒMISKĀ DOMĀŠANA	Kompetence/ Atbildība un autonomija	
	Zināšanas	Prasmes
2.1 Domāšanas veids	Runāt par ilgtspējas jautājumiem un sistēmiskām problēmām, izmantojot dažādas platformas (vai sektorus) un mērogus (piemēram, no lokāla uz globālu), pielietojot datus un informāciju, lai izpētītu dažādas problēmas	
	Paraudzīties uz problēmu no vairākām perspektīvām	Mainīt perspektīvu, lai redzētu citus skatupunktus sistēmā
	Paraudzīties ar plašāku skatījumu uz kopainu	Koncentrēties uz vispārīgām problēmām, kas redzamas dažādos mērogos (no lokāla uz globālu) un detaļās
	Saprast neskaidrību un nenoteiktību	Pavadīt pietiekami laika, izprotot sistēmas dinamiku pirms rīkošanās
	Meklēt līdzības un modeļus datos, lai izprastu problēmas	Pārraudzīt informāciju un datus, izmantojot modeļus un tēmas
	Izprast to, ka noteiktā perspektīva uz notiekošo var ierobežot domāšanu	Pielietot starpdisciplināras metodes skolas vidē (piemēram, konfliktu risināšanā klasē, stundu plānos, izglītojošās aktivitātēs utt.)
2.2 Saturs	Atpazīt elementus, kas raksturo noteiktu sistēmu, kā arī izprast tās robežas	
	Aprakstīt elementu īpašības ar augstu precizitāti	Pievērst uzmanību gan reāliem, gan abstraktiem elementiem, kas veidojas vai izzūd pēc laika
	Zināt, kā veidojas īstermiņa un ilgtermiņa efekti sistēmā	
	Apzināties robežas	Iztēloties projektus, idejas un risinājumus ārpus robežām
	Izprast, kā robežas ietekmēt	

2.3 Struktūra	Atpazīt un izprast attiecības starp dažādām sistēmas daļām un elementiem	
	Aprakstīt lielāko daļu mijiedarbību un paredzēt saiknes starp vairākiem faktoriem/daļām sistēmā	Spēt domāt kritiski par mijiedarbību un cēloņsakarībām starp daļām, ne tikai korelācijām.
2.4 Ietekme	Apskatīt ne tikai pamatsaiknes, lai izprastu dinamiskās attiecības starp dažādām saistītām daļām	Spēt organizēt atgriezenisko saiti, ko piedāvā sistēmas (iespējas un apdraudējumi)
	Spēt mainīt sistēmu, lai tā darbotos visietekmīgāk	
	Meklēt noslieces kā dabīgu sistēmas dinamiku	Veicināt efektīvas pārmaiņas gan īstermiņā, gan ilgtermiņā
	Apzināties gan īstermiņa, gan ilgtermiņa sekas individuālām darbībām, kā arī netīšās sekas	Plānot nākotni un būt gatavam ne tikai tūlītējiem darbību rezultātiem, bet arī ilgtermiņa efektiem
	Atrast mērīšanas/izvērtēšanas rīkus	Pielietot rīkus novērošanai un ietekmes līmeņa mērīšanai
	Redzēt sevi kā daļu no sistēmas, kas tiek pētīta, izprast paša uzvedību sistēmas ietvaros un tās ietekmi, atrast nelielas darbības, kas var veicināt lielas pārmaiņas	Izprast sistēmu, lai noskaidrotu, kādas mazas darbības varētu radīt nozīmīgus rezultātus
Izprast noturības dinamiku	Veicināt noturīgu uzvedību	

Moduļa nosaukums	ESF-U3 – MĀCĪBU TELPAS RADĪŠANA				
Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra	IT	ES	EL	LV	BG
	6	6	6	6	6

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

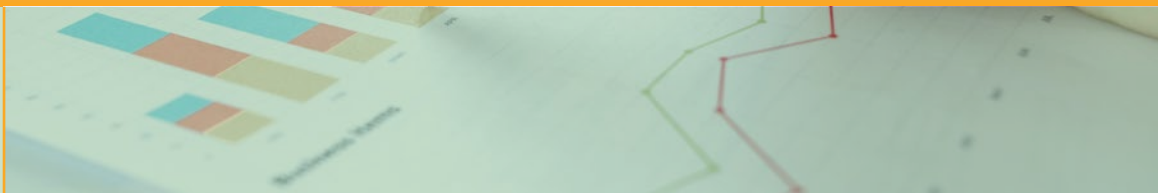
ESF -U3- MĀCĪBU TELPAS RADĪŠANA	Kompetence/ Atbildība un autonomija	
	Zināšanas	Prasmes
3.1 Telpas raksturojums	Izpētīt mācību un neformālās vides fiziskos elementus un telpas īpašības, (skolā un ārpus tās), lai uzlabotu mācīšanos un izglītošanu	
	Definēt atbilstošu mācību telpu skolas kontekstā (piemēram, skolas klase, laboratorija, sporta zāle, ēdnīca, virtuve, dārzs un pagalms)	Izvēlēties un piemērot mācību telpu skolas kontekstā un ārpus tā
	Definēt atbilstošu mācību telpu ārpus skolas konteksta (piemēram, tirgū, saimniecībās, ražotnēs, muzejos, laukos)	
	Identificēt fiziskos elementus un telpas īpašības skolas vidē, kas var ietekmēt un uzlabot sadarbību, mācības un izglītošanu	Reorganizēt un izplānot skolas vidi tā, lai tā veicinātu sadarbību, mācības un izglītošanu
	Identificēt fiziskos elementus un telpas īpašības neformālajā vidē, kas var ietekmēt un uzlabot sadarbību, mācības un izglītošanu	Sagatavot neformālo vidi tā, lai tā veicinātu sadarbību, mācības un izglītošanu
	Identificēt galvenos resursus un tehnoloģijas, kas var uzlabot mācības un izglītošanu	Sakārtot, pielietot un novērot resursus un tehnoloģijas efektīvi
	Atrast ilgtspējīgus telpas atribūtus, kas tiek atzīti pateicoties to nozīmībai un efektivitātei mācību telpās (piem. skolas reitingu sistēmas, rīki ilgtspējīgām aktivitātēm, zālie reitingi)	Veidot telpas mācībām tā, lai tās ietvertu ilgtspējīgus elementus, kas uzlabo mācības un izglītošanu
3.2 Mācību veidi/ metodes	Identificēt un izveidot dažādas mācību metodes un aktivitātes dažādiem kontekstiem, kas palielina studentu zināšanas, prasmes un efektivitāti	
	Identificēt piemērotas mācību metodes saistībā ar vidi	Pielietot un pielāgot dažādas mācību metodes specifiskos kontekstos (piemēram, uz pierādījumiem balstīta mācīšanās, uz izaicinājumiem balstīta mācīšanās, projektos balstīta mācīšanās, uz labklājību balstīta mācīšanās)
	Identificēt aktivitātes, kas piemērotas mācību videi specifiskos kontekstos	Pielietot dažādas aktivitātes, piemērotas mācību videi specifiskā kontekstā
	Identificēt pieejamos resursus	Veicināt dalīšanos ar pieejamajiem resursiem

3.3 Mācību grupu aktivizēšana	Izprast grupu, veicināt piederības sajūtu, savstarpējo atkarību un uzticēšanos starp tās locekļiem, veicināt atbalstošus mācību apstākļus	
3.3.1 Zināt un saprast grupu	Saprast kontekstu un izvērtēt aktuālos globālos un lokālos faktorus, kas ietekmē grupu, kurā notiek skolotāja darbs un kurā tiek dalītas vērtības, vīzija un prakses	
	Identificēt vajadzības, priekšrocības un iespējas, izmantojot aktuālo informāciju un pierādījumus	Veikt grupu izvērtējumu, ņemot vērā aktuālās vajadzības, priekšrocības un iespējas
	Noskaidrot problēmas un prasības	Izplānot stratēģijas, lai pārvarētu problēmas un izpildītu prasības
3.3.2 Grupas veidošana	Atrast, veidot un uzturēt attiecības ar indivīdiem un grupām	
	Identificēt personas, grupas	Mijiedarboties ar personām, grupām
	Izprast citu vajadzības, redzējumu un rīcību (empātija)	Cienīt citu vajadzības, redzējumu un rīcību (empātija)
	Identificēt iespējamus šķēršļus līdzdalībai	Plānot stratēģijas, lai pārvarētu iespējamus šķēršļus līdzdalībai
	Identificēt un uzskaitīt iespējamus konfliktu veidus grupā	Risināt konfliktus grupā
	Aprakstīt uz sadarbību un līdzdalību balstītas problēmu risināšanas stratēģijas un aktivitātes	Veicināt uz sadarbību un līdzdalību balstītas problēmu risināšanas stratēģijas un aktivitātes
3.3.3 Grupas stiprināšana	Veicināt un popularizēt grupas stiprināšanu, lai cilvēki spētu veikt individuālas un kolektīvas darbības pārmaiņu veicināšanai	
	Izprast varas dinamiku un lēmumu pieņemšanas procesus	Analizēt un risināt varas dinamiku un lēmumu pieņemšanas procesus
	Uzskaitīt grupas darbības	Izmantot grupas darbības, lai veicinātu un sasniegtu pārmaiņas
	Saprast, kā paplašināt grupu	Komunicēt grupā un starp grupām Radīt mehānismus partnerībai un sadarbības iespējām

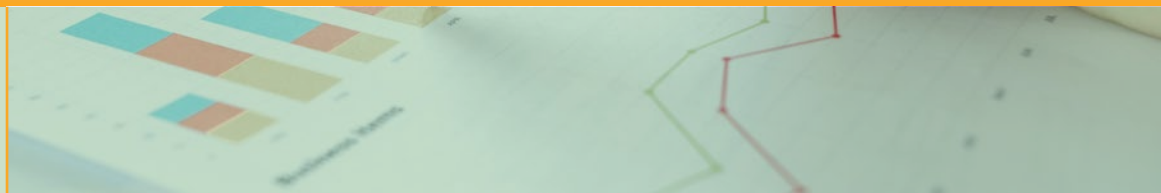
Moduļa nosaukums	ESF-U4 – CILVĒKU UN SABIEDRĪBAS MIJEDARBĪBA				
Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra	IT	ES	EL	LV	BG
	6	6	6	6	6

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

ESF -U4- CILVĒKU UN SABIEDRĪBAS MIJEDARBĪBA	Kompetence/ Atbildība un autonomija	
	Zināšanas	Prasmes
4.1 Empātija	Prast atpazīt savas un citu cilvēku emocijas, pieņemt citu cilvēku skatījumu, dalīties un menedžēt efektīvi personiskos emocionālos stāvokļus	
	Saprast emocionālās inteliģences un empātijas konceptus, apzināties citu cilvēku emocijas, garastāvokļus, sajūtas un noskaņojumu	Aktīvi klausīties Atpazīt emocijas sevī un citos caur dažādām komunikatīvajām norādēm (piemēram, sejas izteiksmi, runu, uzvedību) Izjust un dalīties līdzīgās emocijās ar citiem
	Saprast galvenās emocionālo izpausmju norādes (piemēram, ķermeņa valoda)	
	Identificēt cita cilvēka redzējumu	Pieņemt atvērtu pieeju (piemēram, pārņemt cita cilvēka perspektīvu)
	Spēt iemācīt, kas ir empātija un kāpēc tā ir svarīga	
Saprast empātijas kā izglītības rīka lomu	Praktizēt empātiju	
4.2 Efektīva verbālā komunikācija		Nodefinēt skaidras ētiskās ekspektācijas/ robežas
		Nodrošināt to, lai skolas kultūra un klimats ir prioritātes
	Spēt demonstrēt verbālās komunikācijas prasmes darbā ar skolēniem, kolēģiem un vietējo sabiedrību (nodrošinot ilgtspēju izmantojot pārtikas izglītības aktivitātes)	
Zināt dažādas, komunikācijas metodes attiecībā uz neformālu un transformatīvu/pārmaiņu izglītību	Runāt skaidri un īsi Pielietot dažādas komunikācijas metodes pareizajā kontekstā (ar skolēniem, kolēģiem un vietējo sabiedrību)	
Zināt piemērotākās komunikācijas metodes un rīkus attiecībā uz neformālām un transformatīvām/pārmaiņu izglītības metodēm ilgtspējīgā organizācijā caur pārtikas izglītības aktivitātēm un vietējās grupas iesaisti		

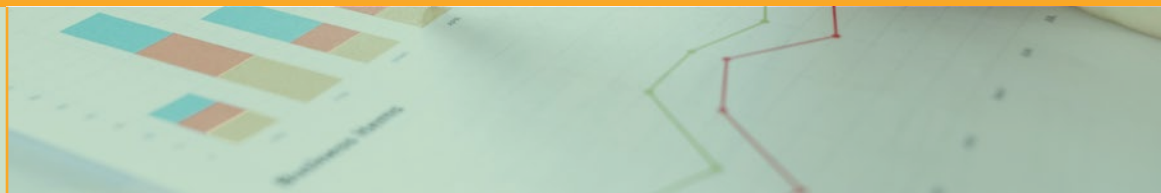
<p>4.3 Efektīva rakstiskā komunikācija skolas vadībā un/ ar ieinteresētajām pusēm</p>	Zināt, kā atpazīt problēmas veidošanos komunikācijas procesā attiecībā uz neformālām un transformatīvām izglītības metodēm	Attēlot un efektīvi ilustrēt ierosināto izglītības aktivitāšu procesu un saturu saskaņā ar pareizo kontekstu (ar skolēniem, kolēģiem un vietējo sabiedrību)
	Zināt, kā atpazīt problēmas veidošanos komunikācijas procesā attiecībā uz ilgtspējas organizēšanu caur pārtikas izglītības aktivitātēm un vietējās sabiedrības līdzdalību	
	Pārzināt metodoloģiju, kas risina komunikācijas problēmas starp skolēniem, kolēģiem un vietējo sabiedrību	<p>Pielietot dažādas efektīvas komunikācijas metodes</p> <p>Piedāvāt un efektīvi iesaistīt visus skolēnus, kolēģus un vietējo sabiedrību aktivitātēs</p> <p>Iejaukties, lai atrisinātu komunikācijas problēmas ar skolēniem, kolēģiem un vietējo sabiedrību</p>
	Spēt pielietot dažādas rakstiskās komunikācijas metodes darbojoties skolas organizācijā un/ar ieinteresētajām pusēm sevišķu uzsvāru liekot uz organizēto izglītojošo aktivitāšu popularizēšanu un vietējās sabiedrības iesaisti	
	Zināt piemērotākās komunikācijas metodes un rīkus attiecībā uz ilgtspējas organizēšanu ar pārtikas izglītības aktivitātēm un vietējās sabiedrības līdzdalību	Pielietot dažādas efektīvas komunikācijas metodes, lai uzrakstītu pareizu preses relīzi par organizētajām aktivitātēm
	Zināt, kā atpazīt problēmu veidošanos komunikācijas procesā	Efektīvi atskaitīties par organizētajām aktivitātēm
	Zināt metodes komunikācijas problēmu risināšanai	Izskaidrot un diskutēt par problēmām komunikācijas procesā
<p>4.4 Komandas darbs</p>	Prast efektīvi komunicēt ar citiem profesionālā kontekstā	Pielietot dažādas metodes komunikācijas problēmām
	Spēt sadarboties ar citiem (kolēģiem, direktoru, ārējām iesaistītajām pusēm) tā, lai izpildītu skolas noteiktos mērķus izglītošanā par ilgtspēju, izmantojot tēmu - pārtika	
	Identificēt dažādas individuālas attieksmes pret grupas darbu	Pielietot dažādas stratēģijas un lomu spēles saskaņā ar kontekstu, kompetencēm un komandas vajadzībām. Demonstrēt iespējamus veidus, kā reaģēt uz individuālām uzvedībām
Atrast elementus, kuri veicinātu komandas pašpārliecinātību. Definēt stratēģijas, kuras palīdz veidot atbalstošu un patīkamu atmosfēru grupā	Radīt pozitīvu atmosfēru komandas darbā, lai veicinātu efektīvu sadarbību	

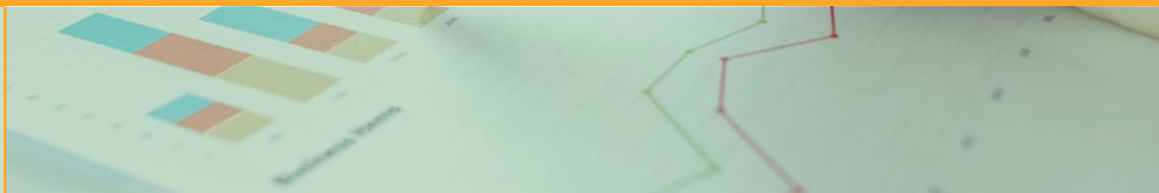
4.5 Līderība	Aprakstīt un izprast ārējos un iekšējos vides apstākļus, lai veidotu tālāku sadarbību	
	Identificēt stratēģijas, lai veicinātu komandas darbu, dotu autonomiju, un veicinātu veiksmīgāku lēmumu pieņemšanu	Demonstrēt spēju un vēlmi izmantot iespējas
	Izprast riskus, kas saistīti ar pārmaiņām ārējā un iekšējā kontekstā	Prast radīt vidi, kas veicina mācīšanos, sadarbošanos, iekļaušanu un komandas darbu
	Būt atbildīgam par to, vai ir sasniegti izglītības projektā nospraustie mērķi par ilgtspēju izmantojot tēmu – pārtika	Prast atbilstoši plānot stundu darbu tā, lai apgūtais balstītos uz iepriekš pieredzēto
4.5.1 Stratēģiskā domāšana (mērķu vadīšana)	Identificēt, kā proaktīvi pētīt un ievākt informāciju, kas palīdzēs iesaistītajām pusēm un mērķgrupām pieņemt lēmumus	
	Definēt un reflektēt par esošajām labajām praksēm, pārliecinoties, ka visas iegūtās stratēģijas ir balstītas ticamos faktos	Sakārtot atbilstošo informāciju, lai pareizi identificētu plānoto aktivitāšu mērķus
	Identificēt piemērotākās aktivitātes, ņemot vērā iekšējo un ārējo kontekstu, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus izmantojot uztura tēmu.	Izmantot un piemērot atlasītos labās prakses piemērus identificēto mērķu sasniegšanai
	Veidot attiecības gan skolā, gan ārpus tās, kas palīdzēs sasniegt ilgtspējas mērķus izmantojot uztura tēmu.	Sniegt precīzu analīzi par to, cik piemērotas ir plānotās aktivitātes
4.5.2 Attiecības (cilvēku vadīšana)	Zināt, kā izveidot, uzturēt un izmantot attiecības gan skolā, gan ārpus tās, kas palīdzēs mērķu sasniegšanai	
	Vadīt pārmaiņas un projekta objektīvu sasniegšanu Identificēt stipros un vājos punktus esošajās attiecībās iekšējā un ārējā kontekstā	Organizēt aktivitātes skolā, veicinot pilnīgu ārējo un iekšējo pušu iesaisti
4.5.3 Adaptēšanās un elastība (vadītāja atbildība)	Prast pielāgot līderības uzvedību konkrētās situācijas vajadzībām, neapjukt nepakļaušanās priekšā	
	Aprakstīt, kā izmantot atgriezenisko saiti, lai apstiprinātu savas darbības	Risināt izaicinājumus un problēmas radoši
	Atrast stratēģijas produktivitātes un efektivitātes uzlabošanai	Dot konstruktīvu atgriezenisko saiti

Moduļa nosaukums	ESF-U5 – PROJEKTU VADĪBA				
Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra	IT	ES	EL	LV	BG
	6	6	6	6	6

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI		
ESF -U5- PROJEKTU VADĪBA	Kompetence/ Atbildība un autonomija	
	Knowledge	Skills
5.1 Projektu vadība	Uzņemties atbildību par projekta vadību	
	Definēt, kas ir projekts	Izveidot projektu, sākot ar projekta ideju līdz ilgtermiņa ieguvumiem
	Atcerēties atšķirību starp parastu darbu un projektu	
	Saprast loģiskos ietvarus un to mērķus	
Nosaukt projekta mainīgos lielumus projekta darba gaitā	Papildināt projektu, ņemot vērā mainīgos lielumus	
5.5.1 Projektu vadības principi	Ievērot projekta vadības principus	
	Zināt un aprakstīt projektu vadības principus	Pielietot projektu vadības principus projektā, kas saistīts ar izglītošanu par ilgtspēju caur uzturu
	Saprast projektu vadības principus saistībā ar citiem projektu vadības elementiem	Parādīt sakarības starp projektu vadības principiem, procesiem un tēmām
5.5.2 Projektu vadības procesi	Novadīt projekta aktivitātes, ievērojot visas projekta fāzes	
	Nosaukt projektu vadības procesus, mērķus un minimālās prasības	Plānot projektu, ievērojot projektu vadības procesus
	Nosaukt katra projektu vadības procesa aktivitātes	Izveidot lomas un pienākumus katram projektu vadības procesam
Papildināt vadības produktus katram projektu vadības procesam		

5.5.3 Projektu vadības tēmas	Vadīt projektu, ņemot vērā visus projektu vadības aspektus paralēli visu projekta laiku	
	Aprakstīt projektu vadības tēmu mērķi, uzdevumus, aktivitātes un minimālās prasības	<p>Pielietot projektu vadības tēmas projektā, piemērojot tās projekta kontekstam</p> <p>Izvērtēt pieejas projektu vadībai saskaņā ar projekta kontekstu</p>
5.5.4 Organizāciju tēma un ieinteresēto pušu iesaiste	Sasaistīt projektu vadības tēmas ar procesiem, vienlaicīgi tos attīstot, autorizējot, novērojot un izmainot	Plānot projektu nodrošinot, ka projektu vadības uzdevumi, kas saistīti ar tēmām, tiek sasniegti laicīgi, lai veicinātu projekta virzību
	Reprezentēt projekta organizāciju saskaņā ar uzņēmuma, klienta, piegādātāja perspektīvu	
	Saprast projektu vadībā ieinteresētās puses	Cieši iesaistīt projektu vadībā ieinteresētās puses, kas pārstāv uzņēmumus, klientus un piegādātājus projektu vadības valdē
	Aprakstīt projektu vadības komandas uzdevumus	Strukturēt projektu saskaņā ar kompetencēm, kas nepieciešamas projekta mērķim, kas saistīts ar izglītošanu par ilgtspēju par pārtiku
	Izprast paša lomu kā projekta menedžerim, un katra projektu vadības komandas dalībnieka lomu	Izstrādāt projekta organizācijas struktūru
	Prast stratēģiski plānot un vadīt ieinteresēto pušu iesaisti projekta laikā un pēc tā	
	Saprast ieinteresēto pušu konceptu	Prast attēlot uzņēmuma ieinteresētās puses un to lomas
	Zināt, kā katra ieinteresētā puse iesaistās un kā tas tiek parādīts projekta kontekstā	Identificēt, kuras ieinteresētās puses ir jāiesaista, kurā mirklī un ar kādu mērķi
	Zināt galvenos rīkus un resursus efektīvai ieinteresēto pušu iesaistei	Atlasīt un pielietot vispiemērotākos rīkus un resursus, lai iesaistītu konkrētā uzņēmuma ieinteresētās puses
	Zināt, kā identificēt un sastrukturēt dažādās ieinteresēto pušu kategorijas un grupas	<p>Analizēt procesus, ko pieņemusi ieinteresētās puses iesaistošā institūcija</p> <p>Identificēt iespējas, kādas institūcijai ir pieejamas ieinteresēto pušu iesaistei</p> <p>Sastrukturēt ieinteresēto pušu kategorijas un grupas</p>

5.5.5 Projekta plānošana	Vadīt projektu "Izglītošana par ilgtspēju par pārtikas tēmu" saskaņā ar produktā balstītu pieeju plānošanai	
	Saprast "produktā balstītu pieeju plānošanai"	Izveidot projekta plāna struktūru (projekts, solis, darba gaita, izņēmumi)
	Zināt SVID analīzi	Pielietot SVID analīzi
5.5.6 Riska menedžments	Pārvaldīt projekta riskus saskaņā ar skaidri definētu un strukturētu riska menedžmenta procedūru (identificēt, izvērtēt, plānot, pielietot, komunicēt)	
	Skaidri izprast riskus, kas var ietekmēt projektu un veidot draudus vai iespējas	Identificēt, novērtēt un novērot riskus, lai samazinātu draudu iespējamību un ietekmi, un palielinātu iespējamību un ietekmi
	Definēt riska menedžmenta mērķi un pieeju, kāda izvēlēta šim projektam	Plānot pieeju riska menedžmentam Izvēlēties piemērotāko pieeju riska menedžmentam izglītošanai par ilgtspēju par pārtikas tēmu
	Definēt projekta riska toleranci	Izveidot pieeju riska menedžmentam un riska reģistru
5.5.7 Pārmaiņu vadība	Nodrošināt projekta kvalitāti, pārliecinoties, ka gala atskaite sasniedz mērķi	
	Paskaidrot, kas ir pārmaiņas, un kā tās ir saistītas ar projekta ieguvumiem	Novērtēt, vai pārmaiņas dod projektam jaunu vai aizsargā jau esošo ieguvumu
	Aprakstīt konfigurācijas vadības pieeju	Izveidot projekta pamatlīnijas Izveidot atskaiti par produkta stāvokli

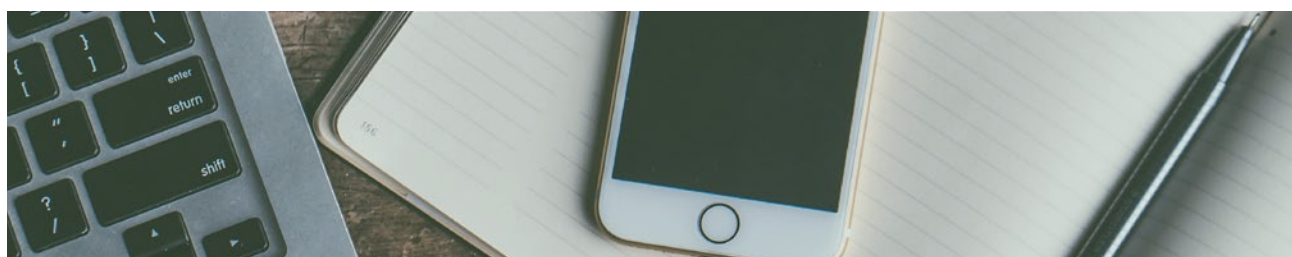

Moduļa nosaukums	ESF-U6 – DIGITĀLĀS KOMPETENCES IZGLĪTĪBAI				
Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra	IT	ES	EL	LV	BG
	6	6	6	6	6

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

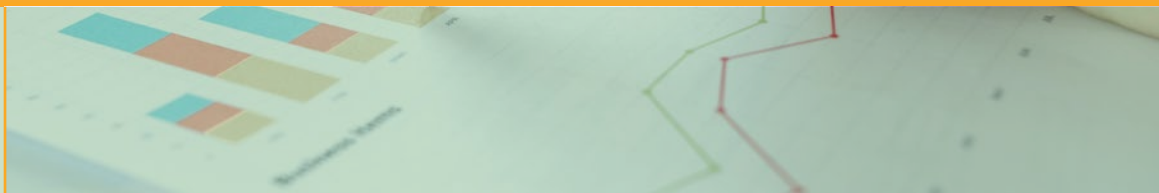
ESF -U6- DIGITĀLĀS KOMPETENCES IZGLĪTĪBAI	Kompetence/ Atbildība un autonomija	
	Zināšanas	Prasmes
6.1 Profesionālā iesaiste	Prast efektīvi un atbildīgi izmantot digitālās tehnoloģijas komunikācijai	
6.1.1 Komunikācija organizācijā	Noskaidrot, kā efektīvi un atbildīgi izmantot digitālās tehnoloģijas komunikācijai	Izmantot dažādus digitālās komunikācijas kanālus un rīkus, atkarībā no komunikācijas mērķa un konteksta
	Definēt, kā efektīvi un atbildīgi komunicēt izmantojot digitālās tehnoloģijas	Komunicēt atbildīgi un ētiski, izmantojot digitālās tehnoloģijas, piemēram, ņemot vērā netiķeti
6.2 Digitālie resursi	Prast menedžēt resursus, izmantojot pamata stratēģijas mācībām, satura radīšanai, izvērtēšanai un izplatīšanai	
6.2.1 Vadīt, aizsargāt un dalīties ar digitāliem resursiem	Definēt, kā komunicēt, izmantojot pamata stratēģijas	Dalīties ar izglītojošu saturu izmantojot pielikumus e-pastā vai saites
	Identificēt resursus, kuri tiek izplatīti internetā	Apzināties, ka daži resursi, kas tiek izplatīti internetā, ir aizsargāti ar autortiesībām
6.3 Mācīšana un mācīšanās	Prast jēgpilni integrēt pieejamās digitālās tehnoloģijas mācību procesā	
6.3.1 Mācīšana	Jēgpilni integrēt un organizēt pieejamās digitālās tehnoloģijas mācību procesā	Organizēt un vadīt digitālo ierīču (piemēram, tehnoloģiju klasē, skolēnu ierīču) integrāciju mācību procesā
		Veicināt digitālā satura, piemēram, video un interaktīvo aktivitāšu, integrāciju mācību procesā

6.3.2 Norādījumi	Prast izmantot digitālās tehnoloģijas, lai veicinātu mijiedarbību ar skolēniem	
	Noskaidrot, kā izmantot digitālās tehnoloģijas, lai veicinātu mijiedarbību ar skolēniem	<p>Izmantot kopīgu digitālās komunikācijas kanālu ar skolēniem, lai atbildētu uz viņu jautājumiem un pārdomām</p> <p>Regulāri kontaktēties ar skolēniem un uzklausi viņu problēmas un jautājumus</p>
6.3.3 Mācīšanās un sadarbība	Prast iekļaut digitālās tehnoloģijas sadarbības aktivitāšu plānā	
	Definēt, kā veikt sadarbības aktivitātes, izmantojot digitālās tehnoloģijas	Izveidot un veikt sadarbības aktivitātes, kurās skolēni izmanto digitālās tehnoloģijas, lai gūtu zināšanas par sadarbības, piemēram, informācijas meklēšanu un iegūšanu
	Pielietot digitālās tehnoloģijas sadarbības aktivitāšu veidošanā	Iedrošināt skolēnus iemūžināt savu sadarbību, izmantojot digitālās tehnoloģijas, piemēram, digitālo prezentāciju, video, vai ierakstus blogā
	Izvēlēties piemērotāko rīku aktīvai skolēnu iesaistei	Izvēlēties piemērotāko rīku aktīvas skolēnu iesaistes veicināšanai dotajā mācību kontekstā vai konkrētā mācību uzdevumā
6.4 Izvērtēšana	Prast izmantot digitālās tehnoloģijas, lai sniegtu atgriezenisko saiti	
	Izprast, kā piemērot mācību aktivitātes saskaņā ar datiem no digitālajām tehnoloģijām	Pielāgot mācību aktivitātes un vērtējumu prakses, balstoties uz datiem, kas iegūti no skolēnu lietotajām digitālajām tehnoloģijām
6.4.1 Atgriezeniskā saite un plānošana	Definēt, kā izmantot digitālās tehnoloģijas, lai sniegtu atgriezenisko saiti	Sniegt personisku atgriezenisko saiti un piedāvāt individualizētu atbalstu skolēniem, balstoties uz datiem, kas iegūti no skolēnu lietotajām digitālajām tehnoloģijām
	Definēt, kā plānot nākošās aktivitātes un kā par tām komunicēt	Izmantot digitālās tehnoloģijas, lai mudinātu skolēnus un vecākus būt ziņojošiem par mācību progresu un pieņemt lēmumus par mācību prioritātēm, izvēles priekšmetiem, vai studijām nākotnē

6.5 Izglītojamo iedvesmošana	Spēt runāt par pieejamību un iekļaušanu	
	Veicināt pieejamību un iekļaušanu digitālajās tehnoloģijās	<p>Saprast, kā piekļuve digitālajām tehnoloģijām rada nevienlīdzību starp skolēniem, un kā skolēnu sociāli ekonomiskais stāvoklis ietekmē to, kā tiek izmantotas tehnoloģijas</p> <p>Nodrošināt visiem skolēniem pieeju viņu izmantotajām digitālajām tehnoloģijām</p>
6.5.1 Pieejamība un iekļaušana	Izmantot un ieviest digitālās tehnoloģijas, lai veicinātu iekļaušanu un pieejamību	Apzināties, ka digitālās tehnoloģijas var tikt izmantotas ipašām skolēnu vajadzībām un atbalstam (piemēram, skolēniem ar fiziskiem vai garīgiem traucējumiem, skolēniem ar mācību apgrūtinājumiem)
6.6 Skolēnu digitālās kompetences veicināšana	Spēt ieviest aktivitātes, kas veicina skolēnu prasmi iegūt informāciju un uzlabo medijpratību	
	Definēt, kā ieviest mācību aktivitātes informācijas iegūšanai	ieviest mācību aktivitātes, kurās skolēni izmanto digitālās tehnoloģijas informācijas iegūšanai
6.6.1 Informācijas un medijpratība	Aprakstīt, kā iemācīt skolēniem to, kā pareizi meklēt informāciju	Iemācīt skolēniem, kā atrast informāciju, kā tai droši piekļūt, kā salīdzināt un apvienot informāciju no dažādiem avotiem
6.6.2 Digitālā satura veidošana	Prast ieviest aktivitātes, kas veicina skolēnu digitālā satura veidošanu	
	Definēt, kā ieviest mācību aktivitātes, kas veicina skolēnu digitālā satura veidošanu	ieviest mācību aktivitātes, kurās skolēni izmanto digitālās tehnoloģijas digitālā satura veidošanai, piemēram, tekstu, fotogrāfijas, citus attēlus, video, utt.
	Aprakstīt, kā skolēniem definēt publicēšanas rīkus	Iedrošināt skolēnus publicēt un dalīties ar izveidoto digitālo saturu

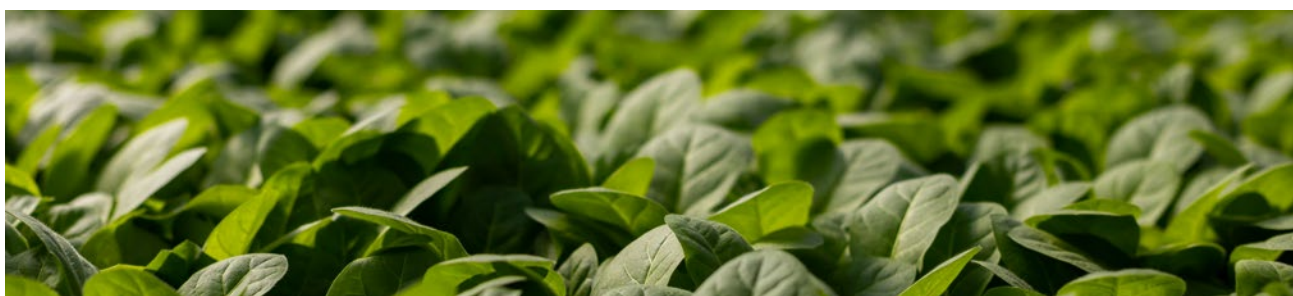

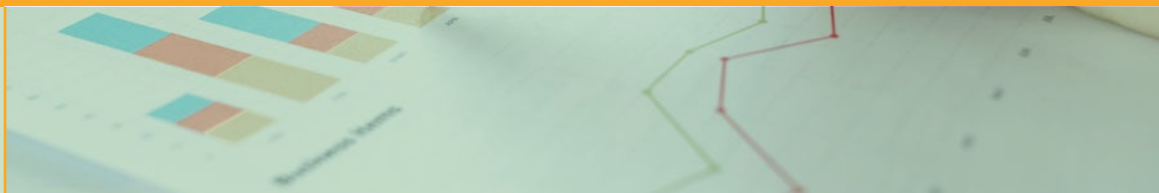
Moduļa nosaukums	ESF-U7 – ĒDIENS -PĀRTIKA- ILGTSPĒJĪBA				
Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra	IT	ES	EL	LV	BG
	6	6	6	6	6

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

ESF -U7- ĒDIENS -PĀRTIKA- ILGTSPĒJĪBA	Kompetence/ Atbildība un autonomija	
	Zināšanas	Prasmes
7.1 Uzturs, cilvēki, planēta	Apzināties izglītošanas par ilgtspēju caur uzturu nozīmību	
	Saprast dažādās saiknes starp pārtiku, cilvēkiem un planētu	Mācīt par pārtikas sistēmu no plaša skatupunkta
7.2 Pamatzināšanas par uzturu un ēdienu	Prast identificēt, izprast, piekļūt un izvērtēt labākos pieejamos pētījumus un pierādījumus par uzturu un ēdienu, un ar to saistītām tēmām, lai pielietotu šīs zināšanas praktiski skolas kontekstā	
	Aprakstīt uzturvielu pamatfunkcijas un identificēt svarīgu pārtikas produktu piemērus un pārtikas grupu avotus	Izskaidrot uzturvielu pamatfunkcijas un izprast svarīgu pārtikas produktu piemērus un pārtikas grupu avotus
	Identificēt atbilstošās valsts un starptautisko uztura vadlīniju komponentes	Salīdzināt valsts un starptautiskās uztura vadlīnijas
	Definēt dažādās nepietiekama uztura formas	Aprakstīt dažādās nepietiekama uztura formas
	Atrast pārtikas etiķešu regulējošos noteikumus un aprakstus	Demonstrēt, kā lasīt pārtikas etiķetes un aprakstus, lai varētu izvērtēt pārtiku
	Saskaņot uztura prevencijas un menedžementa pieejas, kas saistītas ar lielākajām ar uzturu saistītajām sabiedrības veselības problēmām	Pielietot uzturaprevencijas un menedžementa pieejas, kas saistītas ar lielākajām ar uzturu saistītajām sabiedrības veselības problēmām
7.2.1 Pētījumi par uzturu	Izmantot digitālos meklētāju rīkus, lai atrastu pētījumus par uzturu un pārtikas ilgtspējību	
	Zināt digitālos meklētāju rīkus zinātnisko pētījumu, kuri saistīti ar pārtikas ilgtspējību, analīzei	Izmantot digitālos meklētāju rīkus zinātnisko pētījumu, kuri saistīti ar pārtikas ilgtspējību, analīzei
	Identificēt labākos pieejamos pētījumus/ pierādījumus par pārtikas ilgtspēju un uzturvērtību	Piekļūt zinātnē balstītai informācijai no dažādām jomām un avotiem (piemēram, valdības, valsts vai starptautisko nevalstisko organizāciju publikācijām, citiem rakstiskiem avotiem) un kritiski izvērtēt zinātnē balstītās informācijas ticamību, apzinoties ierobežojumus un iespējamus aizspriedumus

7.3 Sociālie, kultūras un ētiskie jautājumi saistībā ar uzturu	Spēt identificēt, aprakstīt un izskaidrot sociālās, kultūras un ētiskās tēmas un problēmas, kas saistītas ar pārtiku	
	Identificēt pārtikas kultūras klasifikāciju un dažādās ēdiena nozīmes	Izmantot pārtikas kultūras klasifikāciju dažādos kontekstos un parādīt dažādās sociālās ēdiena nozīmes)
	Atrast svarīgu pārtikas produktu vai grupu piemērus dažādās kultūrās	Demonstrēt svarīgu pārtikas produktu vai grupu piemērus dažādās kultūrās
	Identificēt dažādus dzīvesstilius (piemēram, laukos vai pilsētā) un to ietekmi uz pārtikas patēriņu, tā biežumu un daudzumu	Demonstrēt dažādus dzīvesstilius (piemēram, laukos vai pilsētā) un to ietekmi uz pārtikas patēriņu, tā biežumu un daudzumu
	Aprakstīt to, kā veidot dialogu ar sabiedrības locekļiem un jomas profesionāļiem, lai dalītos kopīgās pārtikas un ēšanas praksēs, kas ir veselīgas un ilgtspējīgas	Runāt ar sabiedrības locekļiem un jomas profesionāļiem, lai dalītos kopīgās pārtikas un ēšanas praksēs, kas ir veselīgas un ilgtspējīgas
7.4 . Zemkopības ražošanas un pārtikas sistēma (vides pārvaldīšana)	Identificēt ētisku, cilvēcīgu un godīgu attieksmi pret cilvēkiem un dzīvniekiem	Paskaidrot un veicināt ētisku, cilvēcīgu un godīgu attieksmi pret cilvēkiem un dzīvniekiem
	Prast identificēt, aprakstīt un izskaidrot tematus un jautājumus, kas saistīti ar zemkopību un pārtikas ražošanas sistēmu	
	Izprast pārtikas ķēdi no saimniecības līdz patēriņam	Izskaidrot dažādās saiknes starp cilvēkiem, kuri iesaistīti pārtikas sistēmā
	Identificēt un saprast dzīvescikla izvērtēšanas metodi un vides indikatorus (piemēram, oglekļa nospiedumu)	Parādīt dzīvescikla izvērtēšanas metodi un vides indikatorus (piemēram, oglekļa nospiedumu)
	Atrast atšķirības zemkopības praksēs un aprakstīt to iespējamo ietekmi uz pārtikas izvēlēm un pārtikas pieejamību	Parādīt atšķirības zemkopības praksēs un demonstrēt to iespējamo ietekmi uz pārtikas izvēlēm un pārtikas pieejamību
Nosaukt dažādu pārtikas pārstrādes, iepakojšanas, izplatīšanas un mārketinga prakšu ietekmi uz pārtikas pieejamību, pārtikas izvēlēm, uzturvērtību, kā arī dažādu ēdiena piedevu daudzumu, piesārņojumu un patogēniem pārtikā	Izskaidrot dažādu pārtikas pārstrādes, iepakojšanas, izplatīšanas un mārketinga prakšu ietekmi uz pārtikas pieejamību, pārtikas izvēlēm, uzturvērtību, kā arī dažādu ēdiena piedevu daudzumu, piesārņojumu un patogēniem pārtikā	

7.5 Pārtika, ekonomika un politika

Prast identificēt, aprakstīt un paskaidrot tematus, kas saistīti ar pārtikas ekonomiju un pārtikas politiku

Identificēt pārtikas un pārtikas sistēmas ietekmi uz ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030

Parādīt pārtikas un pārtikas sistēmas ietekmi uz ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030

Aprakstīt aprites ekonomikas un citu ilgtspējas stratēģiju lomu

Ilustrēt aprites ekonomikas un citu ilgtspējas stratēģiju lomu

Aprakstīt valdības iestāžu lomu pārtikas sistēmu un ēdiena pieejamības regulēšanā

Runāt par valdības iestāžu lomu pārtikas sistēmu un ēdiena pieejamības regulēšanā

7.6 Pārtikas izšķērdēšana

Spēt identificēt, aprakstīt un izskaidrot tēmas un labās prakses piemērus saistībā ar pārtikas izšķērdēšanu un tās novēršanu

Aprakstīt atšķirību starp pārtikas zudumiem un tās izšķērdēšanu

Izskaidrot atšķirību starp pārtikas zudumiem un tās izšķērdēšanu

Nosaukt pārtikas zudumu un atkritumu iemeslus un pārtikas izšķērdēšanas ietekmi uz ANO ilgtspējīgās attīstības programmu 2030

Izskaidrot pārtikas zudumu un atkritumu iemeslus un norādīt pārtikas izšķērdēšanas ietekmi uz ANO ilgtspējīgās attīstības programmu 2030

Rast dažādus risinājumus, kurus pielieto pasaulē, lai apturētu pārtikas izšķērdēšanu un veicinātu bezatkritumu pieeju

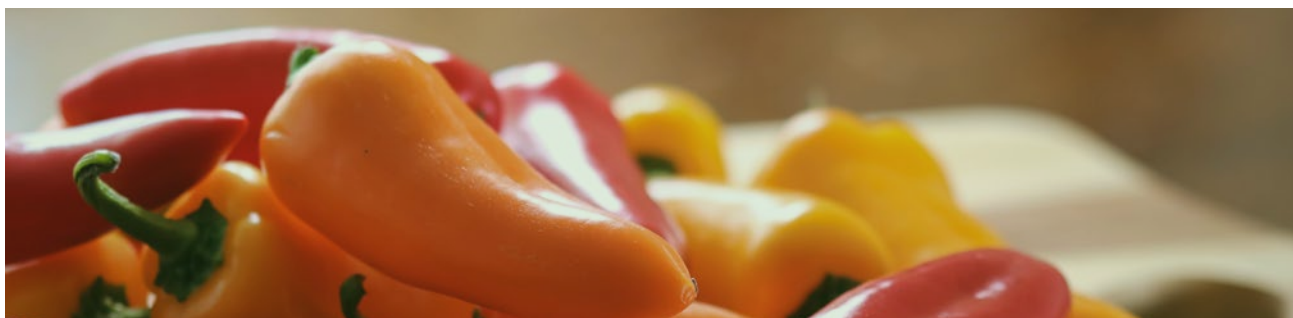
Runāt par dažādiem risinājumiem, kurus pielieto pasaulē, lai apturētu pārtikas izšķērdēšanu un veicinātu bezatkritumu pieeju

Nosaukt dažādus pārtikas pārstrādes, iepakojuma, izplatīšanas, izsekošanas, viltošanas un sertifikācijas efektus, kā arī pārtikas piedevu daudzumu, piesārņotāju un patogēnu atrašanos pārtikā

Izskaidrot dažādus pārtikas pārstrādes, iepakojuma, izplatīšanas, izsekošanas, viltošanas un sertifikācijas efektus un mārketinga prakses uz pārtikas pieejamību, izvēli un uzturvērtību, kā arī pārtikas piedevu daudzumu, piesārņotāju un patogēnu atrašanos pārtikā

Uzskaitīt dažādu mārketinga piemēru efektivitāti uz pārtikas pieejamību un tās izvēli

Izskaidrot dažādu mārketinga piemēru efektivitāti uz pārtikas pieejamību un tās izvēli

5 NOSLĒGUMA SECINĀJUMI

Pateicoties šīm pamatnostādņēm, skolotāji spēs veidot izglītības programmas, lai mācītu ilgtspēju skolās, pielietojot inovatīvas metodoloģijas un rīkus, kā arī izpētīt vietējās sabiedrības konkrēto pieredzi. Pateicoties šim īpašajam ceļvedim, skolotāji varēs nodot iegūtās tehniskās un kognitīvās zināšanas kolēģiem un izglītojamajiem, tādējādi veicinot zināšanas par ilgtspēju un tās saistību ar pārtiku.

Pamatnostādnes tiks tulkotas interaktīvā rokasgrāmatā, kurā ietvertas vadlīnijas ilgtspējas mācīšanai, izmantojot pārtiku (IO3), kas būs pieejama skolotājiem tiešsaistes digitālajā platformā (IO4).

LITERATŪRAS SARAKSTS

Agbedahin AV. (2019). Sustainable development, Education for Sustainable Development, and the 2030 Agenda for Sustainable Development: Emergence, efficacy, eminence, and future. Sustainable Development. 1-12.

Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (A c. Di). (2001). A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives (Complete ed). Longman.

Axelos. (2017). Managing Successful Projects with PRINCE2. London, UK: The Stationery Office.

Barilla Center for Food & Nutrition Foundation (2018). We, food, our Planet. ISBN: 9788894399462

Barrett, M. (2016). Competencies for democratic culture: Living together as equals in culturally diverse democratic societies. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

Council of the European Union. (2017). Council recommendation of 22 May 2017 on the European Qualifications Framework for lifelong learning and repealing the recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning (OJ C, C/189, 15.06.2017, p. 15, CELEX: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32017H0615\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32017H0615(01))).

Diemer A, Ndiaye A., Khushik F, Pellaud F, (2019) Education for Sustainable Development: a Conceptual and Methodological Approach, SSLEG, 43-51.

European Parliament, Council of the European Union. (2009). Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 on the establishment of a European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET) (Text with EEA relevance). OJ C 155, 8.7.2009, p. 11-18. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32009H0708%2802%29>

FAO and WHO. (2019). Sustainable healthy diets - Guiding principles. Rome.

Redecker, C., Punie, Y. (ed). (2017). European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. EUR 28775 EN. Luxembourg: Publications Office of the European Union. doi:10.2760/159770, JRC107466.

LITERATŪRAS SARAKSTS

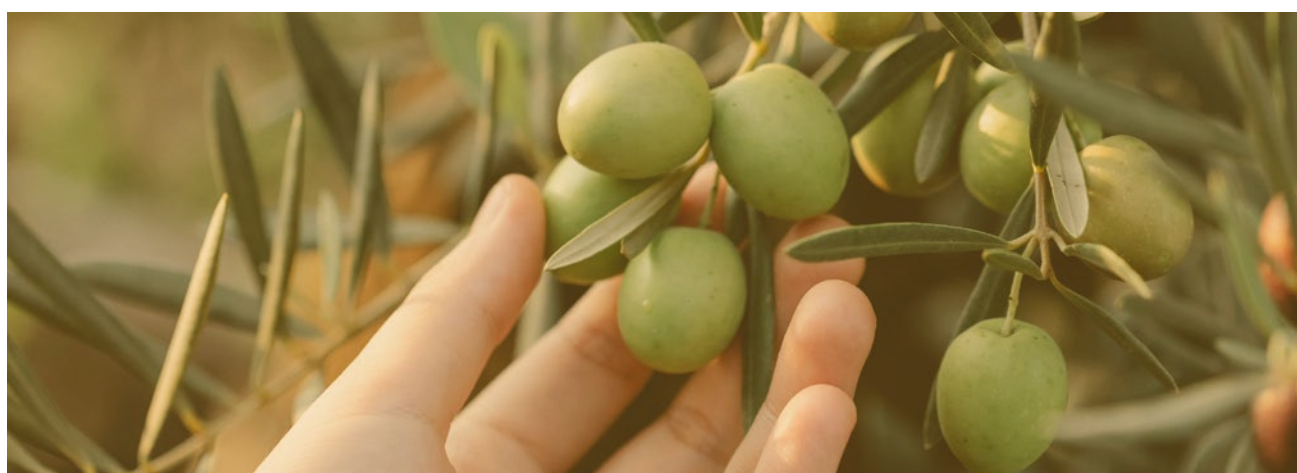

Sachs, J. D. (2012). From Millennium Development Goals to sustainable development goals. *Lancet*, 379, 2206–2211.

UNECE. (2001). The Competences in Education for Sustainable Development. Learning for the future: Competences in Education for Sustainable Development. ECE/CEP/ AC.13/2011/6.

United Nations (2015). Transforming our world: the 2030 agenda for sustainable development. www.un.org/pga/wp-content/uploads/sites/3/2015/08/120815_outcome-document-of-Summit-for-adoption-of-the-post-2015-development-agenda.pdf

UNESCO. (2017). Education for sustainable development goals: Learning objectives. https://www.unesco.de/sites/default/files/2018-08/unesco_education_for_sustainable_development_goals.pdf

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2020-1-IT02-KA201-079705

Disclaimer. This report is the sole responsibility of the SKILLED project and does not represent the opinion of the European Commission or of the National Agency Indire nor is the European Commission or the National Agency Indire responsible for any use that may be made of the information it contains. The European Commission support for the production of this publication doesn't constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.